

АНОТАЦІЯ

Хлорорганічні пестициди стали глобальною проблемою забруднення ґрунтів та водойм України та багатьох інших країн світу. Основним напрямком очищення ґрунтів від хлорорганічних сполук є їх мікробна деструкція. Штами деструктори зазвичай виділяють з місць найбільшого антропогенного навантаження. Тому, досить перспективним є виділення таких штамів та створення на їх основі композиційних препаратів.

У зв'язку з цим метою роботи було: оцінити інтенсивність росту нововиділених та музейних штамів ґрунтових бактерій на середовищі з гексахлорциклогексаном (ГХЦГ) та гексахлорбенzenом (ГХБ) та визначити ступінь деградації гексахлорциклогексану.

У даній роботі було використано як класичні так і сучасні методи мікробіології. До них належать культивування ґрунтових мікроорганізмів, молекулярно-генетична та фізіолого-біохімічна ідентифікація штамів та ін.

Продемонстровано, що при культивуванні впродовж 7 діб на середовищі з обраними хлорорганічними пестицидами штами *Pseudomonas putida* №9 та *Bacillus megaterium* № 44 не втрачали свою інтенсивність росту.

Відсоток деградації різних ізомерів гексахлорциклогексану штамми *Pseudomonas putida* №9 та *Bacillus megaterium* № 44 був на 20-30% нижчим за еталонний штам *Bacillus megaterium* ІМВ В-7287. Дані штами можуть бути перспективними для подальшого дослідження їх синергічної дії при деградації хлорорганічних пестицидів.

Кваліфікаційна робота викладена на 49 сторінках, ілюстрована 4 таблицями та 11 рисунками. Список використаних джерел включає 82 роботи.

Ключові слова: хлорорганічні пестициди, гексахлорциклогексан, гексахлорбензен, молекулярно-генетичний аналіз, деструкція, біоремедіація.